

VESZÉLYES? NEM VESZÉLYES?

Tovább tart a bauxitbetonos házak vizsgálata

Nem kis riadalmat keltettek aig néhány éve a hírek azokról a budapesti lakóházakról, amelyeket a harmincas–negyvenes években bauxitcement felhasználásával készült betonnal építettek. E szerkezetekről kiderítették, hogy veszélyesek, élettartamuk általában két-három évtized után rohamosan rövidül, ezért sürgős intézkedésre volt szükség.

Jóllehet a tudományos vizsgálatok és kutatások ma már kétségtelenné teszik, hogy a *bauxit-szerkezetek cseréjére előbb-utóbb mindenhol szükség lesz*, a legfrissebb adatok szerint a budapesti ingatlankezelő vállalatok tulajdonában levő mintegy ezer *bauxitbetonos lakóépület kétharmadánál egyelőre nincs szükség műszaki beavatkozásra*. Hasonló az arány az öröklakásoknál is. A helyzet tehát kedvezőbb, mint az első időkben látszott.

Akik csak az előnyöket nézték

A felszabadulás előtt az építési vállalkozók nem sok gondot fordítottak a bauxitbeton tulajdonságainak gondosabb tanulmányozására, felhasználásának feltételeire. Megelégedtek azokkal az előnyökkel, amelyekkel az anyag rendelkezik: nagy kezdő szilárdság a gyors zsuluzáshoz, a hagyományos portlandcementtel készített betonépületeknél rövidebb építési időtartam. Két évtized, az első repedező házfalak ta-

núsága és főleg az 1957. évi helyreállítások tapasztalatai kellettek ahhoz, hogy bebizonyosodjék: az építési, időjárás, klimatikus körülményektől függően kisebb-nagyobb mértékben és gyorsasággal veszti el szilárdságát a bauxitbeton. Az ÉVM határozott közbe lépésére és rendelkezésre volt szükség, hogy a mind sűrűbben jelentkező, gyorsan szaporodó szerkezeti hibák súlyosbodásának gátat vehessenek. Kötelezték a házak tulajdonosait és kezelőit a bauxitszerkezetek felkutatására, elrendelték a vizsgálati módszerek alkalmazását és a veszélyesség vált szerkezetek bontását, megerősítését, cseréjét.

Eddig 40 milliós költség

Jelenleg csupán a fővárosi ingatlankezelő vállalatok állományában több mint 17 ezer olyan lakásról tudnak, amelynek szerkezetét bauxitcement alkotja, s meglehetősen sok az ilyen anyag felhasználásával készült öröklakás is. Tudományos intézetek egész sora vett részt az érintett lakóházak felkutatásában és a szakvélemények elkészítésében, s csupán a vizsgálatok költsége meghaladta a 10 millió forintot. A tényleges munkálatok eddig 30 millió forintjába kerültek a fővárosnak. Ez ideig 41 lakóházat már véglegesen megerősítettek, 163-at pedig ideiglenesen, főleg aládúcolással. További 56 épületnél há-

rom-öt éven belül halaszthatatlanná válnak a szükséges megerősítési munkák, száz-egynéhány lakóháznak a vizsgálata pedig még tart.

A szenvedő fél, a lakó tehát a következő években is találkozhat problémával, szükség lesz a türelmére; az elkerülhetetlen vizsgálatok és műszaki munkák okozta kellemetlenségeket, a bizonytalanság érzetét azonban csökkenteni lehet és kell is. Például azzal, *ha közlik a lakókkal az aládúcolt családi otthonokban uralkodó állapotok megszüntetésének határidejét*. De nem úgy, ahogy azt egyes ingatlankezelő vállalatok teszik, kettőtől hat évig terjedő ködös időtartam meghatározásával.

Ellentétes szakvélemények

A bérlők idegeit borzolja az elhúzódo, nehézkes vizsgálatok is. Legutóbb a VIII. kerületi Makarenko utca 1. számú ház lakóitól kaptuk a korántsem egyedüli bejelentést: egyszer arról értesítették őket, hogy a ház megerősítése nem teszi szükségessé kiköltöztetésüket, máskor viszont azt a tájékoztatást kapták, hogy lakóházukat a közvetlen életveszély miatt ki kell üríteni. Utóbb derült ki, hogy mint több más lakóépületnél, itt is *ellentétes szakértői vélemények* csaptak össze az épület szilárdságát illetően. Most a fővárosi tanács a Műgyemtem vasbetonszerkezet tanszékét kérte fel döntőbírául. A lakókat azonban végre most, az ősz beállta előtt megnyugtatták: egyelőre maradhatnak otthonaikban.

A Makarenko utcai példa is arra figyelmeztet, hogy üdvös lenne *egységes gyakorlatot kialakítani a bauxitcementes épületszerkezetek állapotának megítéléséhez, vagy éppen összehangolni a vizsgálati módszereket*. A homlokegyenest ellenkező szakértői megállapítások közül ugyanis az egyik bizonyára nem helytálló, márpedig — lakóházak biztonságáról lévén szó — egy tévedésért drága árat kellene fizetni.